

συμβούλων Κρήτης καὶ τοῦ Νικολάου Κονταρίνη ἄλλοτε ρέκτορος Ρεθύμνου νὰ ἀποζημιωθῇ διὰ τὴν προῖκά της ἐκ τῶν κτημάτων τοῦ ποτὲ συζύγου της, ὅστις σύζυγός της Ἀνδρέας Κιτζόλης κατεῖχε μόνον μίαν σερβενταρίαν. Ὁ ἐν λόγῳ ρέκτωρ Νικόλαος Κονταρίνης προεκήρυξε κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Βενετῶν τὴν πώλησιν τῆς σερβενταρίας ταύτης πρὸς πληρωμὴν τῆς προικὸς τῆς Αἰκατερίνης. Ἀγοραστής τῆς σερβενταρίας ὑπῆρξεν ὁ Νικολέτος Βενιέρης, μὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα τοῦ Ἀνδρέου Κιτζόλη. Οὕτω αὕτη μετεγράφη ἐπ' ὀνόματί του εἰς τὰ τιμαριωτικά κατάστιχα κατὰ διαταγὴν τοῦ ρέκτορος Νικολάου Κονταρίνη. Καθ' ὃν ὁμως χρόνον ἀπουσίαζεν ὁ Νικόλαος Βενιέρης ὑπηρετῶν τὴν Βενετίαν εἰς τὰ κάτεργα Ρωμανίας καὶ Χίου, ἐδικάσθη ὑπὸ τοῦ τότε ρέκτορος Ρεθύμνου Παύλου Κουερίνη, ἂν καὶ ἀπών, νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν κατοχὴν καὶ νὰ ἀπολέσῃ ἑνδεκα δουλοπαροίκους, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἤδη ἐπὶ τετραετίαν. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀπουσίαν του προέτεινε μάρτυρας τοὺς εὐγενεῖς Μάρκον Κορνάρων, Ἰωάννην Δελφῖνον καὶ Ἑρρίκον Δαμολῖνον. Πρὸς διαφώτισιν δὲ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὁ Βενιέρης προέτεινε τὸν Πέτρον Καραβέλλαν ἄλλοτε ρέκτορα Ρεθύμνου, ἵνα δικαιωθῇ, πτωχὸς τυγχάνων καὶ μὴ ἔχων ἄλλην ἐλπίδα πλὴν τῆς Δουκικῆς εὐσπλαγχνίας, διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ κυριότης τῆς σερβενταρίας. 1356, Μαρτίου 1^η.

17

F^o 63to Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ἀνδρέαν Κορνάρων τοῦ ποτὲ Ἰωάννου, τοῦ μεγάλου οἴκου, ἐκ Χάνδακος νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῶν δημητριακῶν του, τοὺς ὁποίους παράγει ἐν Ἱεραπέτρῳ καὶ Σητεῖᾳ, καὶ νὰ μεταφέρῃ εἰς Χάνδακα μέχρι δύο χιλιάδων σταρὰ σίτου καὶ χιλίων βρώμης ἀξίας τοῦ μὲν σίτου ὑπερπύρου ἑνὸς ἀνὰ τέσσαρα μοντζούρια, τῆς δὲ βρώμης ὀκτὼ καὶ πλέον, πρὸς χρῆσιν τῶν ἵππων, τοὺς ὁποίους ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ τιμαρίου του. 1356, Μαρτίου 15.

18

Περὶ ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος Χάνδακος καταστραφέντος ἐκ τῶν τρικυμιῶν τοῦ χειμῶνος.

Καθορίζεται πρὸς τοῦτο εἰδικὴ φορολογία καὶ ἀκολουθοῦσιν οἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιβληθέντες δασμοὶ ἦτοι:

- 1^{ον} Τὸ πρότερον ὑπὸ τῶν ξένων καταβαλλόμενον 2 % ὡς φόρος ἐμπορίου ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων περιορισθὲν δὲ εἰς 1 % ἐπανέρχεται εἰς 2 %.
- 2^{ον} Βενετοὶ καὶ Κρήτες θὰ καταβάλλωσιν 1 % φόρον ἐμπορίου ἐπὶ πάντων τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ἐξαγομένων ἐκ Κρήτης δι' οἵανδήποτε χώραν.
- 3^{ον} Ἐπιβάλλεται ἐπὶ τοῦ ἐλαίου τοῦ μεταφερομένου εἰς Χάνδακα φορολογία γροσίων δύο κατὰ μέτρον.
- 4^{ον} Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ οἴνου λειανικῆς πωλήσεως ἐν Κρήτῃ 10 % ἀντὶ τῶν 20 % ἐν καιρῷ πολέμου.
- 5^{ον} Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ Κρήτης οἴνου δι' οἵανδήποτε χώραν πλὴν τῆς Βενετίας γρόσια δύο κατὰ βιγόντζιον, ἀντὶ τῶν τεσσάρων ἐν καιρῷ πολέμου.
- 6^{ον} Ἐπὶ τοῦ οἴνου Μονεμβασίας τοῦ ἐξαγομένου ἐκ Κρήτης, δι' οἵανδήποτε χώραν πλὴν τῆς Βενετίας γρόσια τρία δι' ἑκάστον βιγόντζιον, ἀντὶ τῶν ἑξ ἐν καιρῷ πολέμου.
- 7^{ον} Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου τυροῦ, δι' οἵανδήποτε χώραν, πλὴν τῆς Βενετίας, ὑπέρπυρον ἐν δι' ἐκάστην χιλιάδα, ἀντὶ τῶν δύο ἐν καιρῷ πολέμου.
- 8^{ον} Ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ Κρήτης σιδήρου δι' οἵανδήποτε χώραν, πλὴν τῆς Βενετίας, ὑπέρπυρον $\frac{1}{2}$ δι' ἐκάστην ἑκατοντάδα, ἀντὶ τῶν δύο ἐν καιρῷ πολέμου.
- 9^{ον} Ἐπὶ τοῦ σιδήρου τοῦ εἰσαγομένου ἐν Κρήτῃ ὑπέρπυρον ἐν ἀνὰ χιλιάδα, ἀντὶ τῶν δύο ἐν καιρῷ πολέμου.

- 10ον Ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ξυλείας καὶ βυτίων 2 % ἀντὶ τῶν πέντε ἐν καιρῷ πολέμου.
 11ον Εἰς τὰ εἰς Κρήτην εἰσαγόμενα ἄλλα ἐμπορεύματα 1 % ἀντὶ τῶν δύο ἐν καιρῷ πολέμου.
 12ον Ἐπὶ τοῦ ἐκ Κρήτης εἰς Βενετίαν εἰσαγομένου οἴνου γρόσιον ἐν κατὰ βιγόντζιον ἀντὶ τῶν δύο ἐν καιρῷ πολέμου.
 13ον Ἐπὶ τοῦ οἴνου Μονεμβασίας τοῦ εἰσαγομένου ἐκ Κρήτης εἰς Βενετίαν γρόσιον 1½ κατὰ βιγόντζιον, ἀντὶ τῶν τριῶν ἐν καιρῷ πολέμου.
 Ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ δὲ τοῦ δουκὸς καὶ τῶν συμβούλων, ὅπως ἀποσταλῇ δεύτερος τεχνίτης ὡς βοηθὸς τοῦ Βίκτωρος Σκαναγάτα, διατάσσεται ὁ προϋστάμενος τοῦ ναυστάθμου Βενετίας νὰ ἐξεύρῃ κατάλληλον. 1356, Μαρτίου 28.

Pro conseruatione portus Candide.

Fo 66v Millesimo trecentesimo LVI, die XXVIII Marcij.

- Capta. Quia plus modo quam unquam est uigilandum ad conseruationem portus et ciuitatis nostre Crete, qui portus sicut scribitur per ducham et consiliarios Crete eget maxima et infinita reparatione, tum quia ubi solebat esse profundus in ipso portu de pedibus quatuordecim aque, nunc est solum de septem,
 5 tum quia in die natiuitatis proxime elapsi et multis diebus successiuis propter tempestatem mali temporis molus fuit tam diruptus, quod nisi subito succurratur nauigia aliqua in ipso portu intrare nequibunt quam etiam propter alia que essent infinita allegari. Et cum iustum ymo etiam rationabile sit quod illi pro
 10 quorum comodo intenditur et in futurum intendetur ad conseruationem ipsius portus, considerata utilitate et bono suo, in hoc nostro communi subueniant quod tam maximis et infinitis laboribus et expensis tempore guerre preterite cum Januensibus extitit aggrauatum; uadit pars ut fiat bonus portus quod erit, utile mercatoribus et ciuibus Cretensibus et conseruatio ciuitatis Candide, quod infrascripta datia que exigebantur tempore guerre, habito respectu, quod in Venetijs et alijs terris nostris usque duos annos debent exigi datia occasione ipsius guerre imposita mittigantur et exigantur per ducham uel officiales Crete, quibus ipse
 15 ducha et consiliarij duxerint iniungendum et de pecunia que exigetur, ex inde, cum omni sollicitudine intendi faciant ad reparationem portus et fortificationem moli, que pecunia nullo modo possit in alijs expendi, quam in laborerijs ipsius portus, tenentibus ipsis duche et consiliarijs in faciendo fieri opportuna pro portu illum modum, qui sibi uidebitur pro bono ipsius portus et conseruacione ciuitatis predictae, habito prius consilio cum illis personis, quas cognouerint in talibus esse instructas, non faciendo nouitatem super mamone set faciendo aprire
 20 omnes pontes et cauare cum pontonis, ita quod non implicatur portus, arena, uel alio et tenendo firmum et in contio et ordine capud moli ueteris ac expendendo pecuniam inde habitam, tali modo et ordine fructifero, quod possint apud nos merito commendari. In capite uero primi anni scribendo nobis ordinate quod

fuerit de dictis dacijs excussum, et si uideretur eis de reuocando aliquod datio-
rum ipsorum. Et durent ipsa datia duobus annis et tanto plus donec fuerint 30
reuocata,—alias de parte—de non 11—non sinceri 1.

NOTA. Quod scriptum fuit duche Crete pro dacio supradicto per galeas
Culphy et per galeam Nigropontis uidelicet per duas manus.

Datia Crete.

35

Capta. Primo quod forenses qui prius soluebant de comercio duo pro cente-
nario de mercimonijs suis ad introytum et exitum, qui soluunt presencialiter
unum debeant soluere ipsa duo pro centenario, sicut ducha Crete et ser Petrus
Lando consiliarius nobis scripserunt.

Item quod omnes fideles tam de Venecijs quam de Creta et aliumde soluant 40
comerclum in Creta de uno pro centenario, de omnibus merchacionibus quas
extrahent de Creta et quas conducent illuc undecumque, sicut predicti ducha et
consiliarius nobis scripserunt.

Item imponatur dadium oleo, quod conducetur Candidam, ad rationem gros-
sorum duorum pro quolibet metro sicut predicti scripserunt. 45

Preterea imponatur datium uino quod uenditur ad spinam in Creta, uide-
licet sicut soluebantur tempore guerre uiginti pro centenario, ita soluantur solum
decem pro centenario.

Insuper imponatur datium uino quod extrahetur de Creta, pro portando in
omnem partem, excepto Venecias, de grossis duobus pro bigoncio, sicut erat de 50
quatuor, tempore guerre predictae.

Item imponatur datium uino Monouaxie quod extrahetur de Creta pro por-
tando in omnem partem, excepto Venecias, de grossis tribus pro bigoncio, sicut
erat tempore guerre de sex.

Ceterum imponatur datium caseo qui de Creta portabitur in omnem partem 55
excepto Venecias, de yperpero uno pro milliario, sicut erat de duobus tem-
pore guerre.

Item imponatur datium ferro, quod extrahetur de Creta et portabitur alio
quam Venecijs de yperpero dimidio pro centenario, sicut erat de uno.

Item imponatur datium pannis qui conducentur Cretam undecunque de una 60
pro centenario ualoris ipsorum, sicut erat de tribus tempore guerre.

Item imponatur datium ferro quod conducetur in Cretam de yperpero uno
pro miliario, sicut erat tempore guerre de duobus.

Insuper imponatur datium mercationibus, lignaminibus et bothamis de duo-
bus pro centenario, que conducentur in Cretam, sicut erat de quinque. 65

Preterea imponatur dacium alijs mercationibus de quibus soluebatur datium de yperperis duobus pro centenario, que mercationes adducuntur Cretam, solum de yperpero uno ualoris ipsarum.

70 Item imponatur datium uino quod de Creta Venecias conducitur, de grosso uno pro bigoncio, sicut erat de duobus tempore guerre.

Item imponi debeat datium uino Monauaxie, quod conducetur Venecias de Creta, de grosso uno cum dimidio, sicut erat de tribus.

75 Capta. Quia in litteris duche et consiliariorum nostrorum Crete continetur quod necessario oportet pro bono portus et conseruacione ciuitatis nostre Crete quod inueniatur alius magister apud Uictorem Scanagata protomagistrum in Candida; uadit pars ut possit persona sufficiens inueniri, quod committatur patro-
nis arsenatus, auctoritate huius consilij, quod toto posse procurent et dent operam
80 ad inueniendum ipsum, quo inuento, ipsum presentare debeant domino consi-
liario et capitibus de XL qui habeant libertatem per maiorem partem firmandi
ipsum, ad quod tempus eis uel maiori parti uidebitur, et cum illo salario quod
per maiorem partem dicti collegij fuerit terminatum, committendo ipsi magistro
quod cum primis nauigijs que recedent uadat in Cretam ad presentiam duche et
83 consiliariorum, quibus obbediat, sicut sibi duxerint iniungendum.

19

Διατάσσονται οἱ προϋστάμενοι τοῦ ναυστάθμου Βενετίας, ὅπως μεριμνήσωσι διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Χάνδακος. Ἡ πληρωμὴ τῶν εἰδῶν τούτων θέλει ἐνεργηθῇ ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν εἰδικῶς ἐπιβληθέντων φόρων ὑπὲρ τῆς ἐπισκευῆς τοῦ λιμένος. 1356, Μαρτίου 28.

Fo 67to Millesimo trecentesimo LVI, indicione nona die XXVIII mensis Marcij.

Cum per plures litteras ducha et consiliarij nostri Crete a nobis requisie-
rint sibi mitti infrascripta necessaria pro laborerio portus, que illic nullatenus
possent reperiri et sine quibus non possent intendi facere ad conseruationem
5 portus; uadit pars quod committatur patronis nostri arsenatus quod que fuerint
necessaria pro laborerio portus, quam cicius fieri poterit mittant in Candidam,
scribendo ordinate in suis quaternis omnia que illuc miserint. Et ex nunc sit cap-
tum quod de denarijs datiorum que exigentur deinde soluatur nostris patronis
pro omnibus que illuc mittent, quos denarios ducha et consiliarij Crete mittere
10 teneantur patronis predictis uel per cambium, uel aliter dummodo ipsos habeant.
Et scribatur duche et consiliarijs Crete expense que fient in predictis mandando
eis quod pecuniam ipsam per modum supradictum quam uelocius fieri poterit
patronis predictis mittere debeant.